

Αθήνα, 14.03.2024

Ερώτηση

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων,

Ανάπτυξης

ΘΕΜΑ: «Οι τιμές αγροτικών προϊόντων από το χωράφι στο ράφι»

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα ελληνικά νοικοκυριά είναι αυτό της ακρίβειας, και ειδικά στα τρόφιμα, όπως παραδέχεται και η κυβέρνηση χωρίς όμως να το αντιμετωπίζει, οχυρωμένη επικοινωνιακά πίσω από την επωδό ότι η ακρίβεια είναι εισαγόμενη.

Τον Δεκέμβριο του 2023 ο πληθωρισμός σε ετήσια βάση στην κατηγορία «Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά» στην Ελλάδα ήταν ο δεύτερος υψηλότερος μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ-27 (8,9%) - ενώ τον Ιανουάριο 2024, «έτρεξε» με ρυθμό 8,3% πίσω μόνο από τη Μάλτα, αύξηση σημαντικά υψηλότερη τόσο από τον μέσο όρο της ΕΕ (4,8%) όσο και της Ευρωζώνης (5,7%) - συνεχίζοντας να περιορίζει την αγοραστική δύναμη, ειδικά των νοικοκυριών με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, οδηγώντας στην υποβάθμιση του βιοτικού τους επιπέδου.

Επομένως δεν προκαλεί κατάπληξη ότι σε έρευνα του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ:

- 6 στα 10 νοικοκυριά (60,7%) δήλωσαν ότι το μηνιαίο εισόδημά τους δεν επαρκεί για όλο το μήνα, με το ποσοστό αυτό να είναι το μεγαλύτερο που έχει καταγραφεί σε έρευνα εισοδήματος του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ από το 2018, έτος που περιλήφθηκε ο συγκεκριμένος δείκτης.
- Στο σύνολο των νοικοκυριών το μηνιαίο εισόδημα επαρκεί μεσοσταθμικά για 23 ημέρες, ενώ για τα νοικοκυριά των οποίων το εισόδημα τελειώνει πριν από το τέλος του μήνα (60,7%), αυτό επαρκεί για 19 ημέρες.
- Πάνω από 7 στα 10 νοικοκυριά (72,7%) δήλωσαν ότι οι αυξήσεις των τιμών στα τρόφιμα τα επηρέασαν περισσότερο σε βαθμό να αναγκαστούν να μειώσουν δαπάνες για άλλες ανάγκες.
- 8 στα 10 νοικοκυριά αξιολόγησαν τα μέτρα της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της ακρίβειας ως ανεπαρκή ή μάλλον ανεπαρκή.

Από την άλλη, όπως αποδεικνύουν οι αγροτικές κινητοποιήσεις και παραδέχεται και η ίδια η κυβέρνηση, οι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, μελισσοκόμοι και αλιείς βρίσκονται σε δυσμενή θέση και απειλείται ακόμη και η οικονομική τους βιωσιμότητα.

Ένα φαινόμενο που εξηγεί σε μεγάλο βαθμό τη δύσκολη θέση τόσο παραγωγών όσο και καταναλωτών είναι αυτό της αλματώδους απόκλισης τιμής παραγωγού και τιμής καταναλωτή. Ενδεικτικά, από πλείστα δημοσιεύματα στον τύπο και όπως καταγγέλλουν οι ίδιοι οι παραγωγοί, προκύπτουν τα παρακάτω:

- **Πορτοκάλια: 0,30-0,40 € τιμή παραγωγού, 1,40 € τιμή στο ράφι**
- **Αρακάς: 0,46 € τιμή παραγωγού, 4,81 € τιμή στο ράφι**
- **Ντομάτες: 0,80€ τιμή παραγωγού, 2,00 – 3,39 € τιμή στο ράφι**
- **Λεμόνια: 0,35 € τιμή παραγωγού, 1,25 € τιμή στο ράφι**
- **Πατάτες: 0,45 € τιμή παραγωγού, 1,80 € τιμή στο ράφι**
- **Μήλα Starkin: 0,50 € τιμή παραγωγού, 1,45 – 2,25 € τιμή στο ράφι**
- **Γάλα κατσικίσιο: 0,93 € τιμή παραγωγού, 2,80 – 3,44 € τιμή στο ράφι**
- **Γάλα πρόβειο 1,50 € τιμή παραγωγού, 2,78 - 3,00 € τιμή στο ράφι.**
- **Κολοκυθάκια 0,80 € τιμή παραγωγού, 2,5 € τιμή στο ράφι**
- **Μαρούλι, 0,20 € το τεμάχιο, έως 0,68 € τιμή στο ράφι.**
- **Μπρόκολο 1 € τιμή παραγωγού, 2,6 € τιμή στο ράφι.**
- **Μέλι 3,8 € τιμή παραγωγού, 12 - 15 € τιμή στο ράφι.**
- **Κοτόπουλο 1,07 € τιμή παραγωγού, έως 4,2 € τιμή στο ράφι.**

Κάτι που, όπως καταγγέλλεται από τον Πρόεδρο της Ένωσης Εργαζομένων Καταναλωτών, οδηγεί στο γεγονός ότι από την τιμή προϊόντος που πληρώνει ο Έλληνας καταναλωτής μόνο 13% πάει στον παραγωγό ενώ το υπόλοιπο 87% αφορά επιβαρύνσεις στην πορεία μέχρι το ράφι.

Η Κυβέρνηση ενσωμάτωσε την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2019/633 για τις Αθέμιτες Εμπορικές Πρακτικές το 2021 με τον Νόμο 4792 (ΦΕΚ Α 54/2021), πλην όμως το έπραξε στην ελάχιστη δυνατή βάση των απαιτήσεων της Οδηγίας με έμφαση κυρίως στις ημερομηνίες πληρωμής εντός 30 ημερών για τα αλλοιώσιμα αγροτικά προϊόντα και τρόφιμα, στην καταγγελία και τις κυρώσεις για τη μονομερή ακύρωση παραγγελιών για αντίστοιχα προϊόντα, στις μονομερείς και καθυστερημένες αλλαγές συμβάσεων ή στην άρνηση υπογραφής συμβάσεων μεταξύ των δύο μερών, δίνοντας τη δυνατότητα καταγγελίας από τον προμηθευτή – παραγωγό κατά του αγοραστή, διατηρώντας στην πράξη την κατάσταση που προϋπήρχε με κυρίαρχους «παίκτες» στη διαμόρφωση των τιμών παραγωγού τη βιομηχανία τροφίμων και τα ολιγοπώλια των supermarket, χωρίς ορατά αποτελέσματα για τους παραγωγούς και καταναλωτές.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι κ.κ. Υπουργοί:

1. Σε πόσους ελέγχους και με ποια αποτελέσματα έχει προχωρήσει η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.) ανά αγροτικό προϊόν τα έτη 2023 και 2024 σχετικά με την αποκόμιση υπερβολικού μεικτού κέρδους;

2. Πόσες φορές έχει συνεδριάσει η Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων από τη σύσταση της το 2021, πόσες έρευνες έχει διεξάγει αυτεπαγγέλτως και με ποια αποτελέσματα;

3. Πόσους επιτόπιους ελέγχους έχει διεξάγει η αρμόδια Διεύθυνση Οικονομικών Ελέγχων, Επιθεώρησης και Συνεργατισμού και με ποια αποτελέσματα βάσει του Νόμου 4792/2021 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και λοιπές διατάξεις»;

4. Ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε για την μείωση της παρατηρούμενης ψαλίδας τιμών παραγωγού-καταναλωτή;

5. Είναι στις προθέσεις της Κυβέρνησης να καταστήσει νομοθετικά υποχρεωτική την συνεκτίμηση του κόστους παραγωγής στη διαμόρφωση των τιμών παραγωγού εισάγοντας το κόστος παραγωγής ως «ελάχιστο στοιχείο βάσης» στις συμβάσεις παραγωγού και μεταποιητή, όπως έχουν πράξει άλλα Ευρωπαϊκά Κράτη (όπως, μεταξύ άλλων, η Γαλλία και η Ισπανία), που σήμερα μάλιστα αυστηροποιούν έτι περαιτέρω την εναρμόνισή τους με την Οδηγία 2019/633;

6. Προτίθεσθε και πως να προβείτε στη στήριξη του θεσμού των Δημοπρατηρίων Αγροτικών Προϊόντων, που όπως δείχνει η ευρωπαϊκή εμπειρία συμβάλλει στη μείωση της ψαλίδας τιμών παραγωγού και καταναλωτή;

7. Προτίθεται η Κυβέρνηση να προχωρήσει σε μείωση του ΦΠΑ στα βασικά είδη διατροφής, μέτρο που οι ίδιοι οι καταναλωτές θεωρούν ως το πιο αποτελεσματικό στην αντιμετώπιση της ακρίβειας;

8. Με δεδομένο το χαμηλό ποσοστό διακίνησης αγροτικών προϊόντων μέσω Συλλογικών Σχημάτων σε ποια μέτρα προτίθεσθε να προβείτε ώστε να αυξηθεί το ποσοστό αυτό ενισχύοντας την διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Χαρίτσης Αλέξης

Αναγνωστοπούλου Σία

Αχτσιόγλου Έφη

Ηλιόπουλος Νάσος

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τζούφη Μερόπη

Φερχάτ Οζγκιούρ